

Radicaal én realistische uitdaging aan de kiezers

Ontwerp-programma Eerste weg links kiest voor sociale wederopbouw

'Eerste weg links, zo gaat het programma heten, waarmee de SP komend jaar naar de kiezers gaat. Het is radicaal én realistisch, zo vertelde Jan Marijnissen de Partijraad: 'In de afgelopen maanden is er hard gewerkt om, gebaseerd op onze uitgangspunten, zoals geformuleerd in ons beginselprogramma 'Heel de mens', uitdagende voorstellen te doen hoe het de komende vier jaar beduidend beter zou kunnen worden in ons land. Onze opposenten kunnen dit keer al helemaal niet zeggen: wat jullie willen kan niet. Wij draaien het dit keer om: zeg maar eens waarom jullie niet willen wat wij kunnen met de beschikbare middelen!'

In *Eerste weg links* staan drie uitgangspunten centraal:

- We kiezen voor een radicale sociale wederopbouw van Nederland, met name van de publieke sector;
- We kiezen voor een betere spreiding van inkomens in Nederland: de rijken worden armer en de armen rijker, wat de laatsten het beste zullen merken;
- We kiezen zonder aarzelen voor ecologie boven economie, voor een gezond en groen Nederland, voor ons en degenen die na ons komen.

Het ontwerp-programma wordt in september gepubliceerd. In de komende maanden kan het dan besproken worden in alle afdelingen en voor commentaar voorgelegd worden aan allerlei organisaties en specifieke deskundigen. Ook wordt een reactie gevraagd aan het Centraal Planbureau (CPB) en het sociaal-economisch instituut Nijfer. Op de vraag wat er overblijft van onze eerdere kritiek op het wel erg beperkte doorrekeningsmodel van het Planbureau, antwoordde Marijnissen: 'Alles. We blijven van mening dat de samenleving niet in een computer past en er meer van waarde is dan gemeten kan worden in eenzijdige rekenmodellen. Maar we durven een vergelijking met voorstellen van andere partijen volop aan. We hebben goede voorstellen en we maken er de benodigde middelen op verantwoorde manier voor vrij.'

'Iedereen, de PvdA voorop, heeft het inmiddels over de publieke zaak', was een opmerking. 'Is ons programma nog wel onderscheidend genoeg?' Marijnissen: 'We moeten allereerst blij zijn dat een thema dat wij in de afgelopen jaren steeds maar weer in en buiten de Kamer aan de orde hebben gesteld, nú op de algemene politieke agenda lijkt te komen. Alleen al dat bewijst het nut van een sterke SP. En nu het op de agenda staat, moeten wij het er op houden. En zorgen dat nu de daad bij het woord wordt gevoegd. Praten over versterking van de publieke sector is belangrijk – maar ook gemakkelijk. Voor daadwerkelijke sociale wederopbouw is geld nodig. Wij maken daarvoor in ons programma duidelijke keuzes, waardoor we over vier jaar vele miljarden extra per jaar extra kunnen investeren in die wederopbouw. Daarbij komt helaas nog geen enkele partij in de buurt. Daar zullen we dus ook nog veel strijd over moeten voeren!' Een aantal hoofdpunten uit *Eerste weg links*:

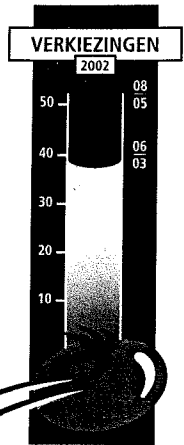
- **We investeren massaal in de sociale wederopbouw.** En met voorrang in verbetering van zorg, onderwijs en veiligheid. De privatiseringsprojecten worden bevroren en regie van de overheid komt terug op belangrijke terreinen als zorg, vervoer, telecommunicatie en ruimtelijke ordening. We geven niet meer uit dan we binnenkrijgen maar geven voorrang aan het inlossen van de maatschappelijke schuld boven de staatsschuld.
- **We herverdelen lasten en lusten.** Mensen met minimuminkomens gaan er flink op vooruit met meer inkomen en minder lasten. Grootverdieners mogen net als vroeger weer 72% gaan betalen op de top van hun inkomen.
- **We garanderen zorg aan iedereen.** Er komt een nationale zorgverzekering, gebaseerd op solidariteit. De gezondheidsverschillen tussen arm en rijk worden aangepakt, de jeugdzorg verbeterd en de verslavingszorg meer gericht op preventie en maatschappelijk herstel.
- **We brengen alle daklozen onder dak.** Met ons 'Nederland On-

der Dak-plan', waarin feitelijke huisvesting gekoppeld wordt aan verzorging, begeleiding, bescherming en herstel van eigen waardigheid.

- **We brengen grote groepen WAO'ers weer aan het werk.** Dat is goed voor hen en voor de sociale kassen. Daardoor kunnen sociale uitkeringen flink omhoog.
- **We kiezen voor voedselveiligheid van boer tot bord.** We kappen met grootschalige landbouw en geven voorrang aan duurzame landbouw.
- **Economische aanslagen op natuur en milieu tolereren we niet meer.** De uitstoot van broeikasgassen gaat omlaag en grootverbruikers van energie gaan voortaan ook ecotaks betalen. Kernenergie (ook uit het buitenland) wordt verboden en de luchtvaartprivileges afgeschaft.
- **We garanderen de vrijheid van vervoer voor iedereen.** Dus laten we de Betuwelijn varen. Trein en bus krijgen de ruimte om adequaat en comfortabel mensen milieuvriendelijk op hun plaats van bestemming te brengen. NS komt weer onder overheidsregie.
- **Onderwijs moet in principe gratis worden.** Dat wil zeggen: voor iedereen gelijkelijk toegankelijk en betaald uit de algemene middelen. Onderwijspersoneel krijgt betere arbeidsvoorwaarden, de klassen worden kleiner en de scholen veiliger.
- **Het recht moet op alle punten weer zijn loop hebben.** De toegang tot de rechtshulp wordt voor iedereen gegarandeerd. Straffen dienen effectiever te worden en slachtoffers beter geholpen.
- **We zeggen nee tegen tweedeling in de toegang tot spel, sport en cultuur.** In elke wijk komt een gegarandeerde hoeveelheid speelruimte. Kinderen krijgen een sportstrippenkaart, de amateursport meer middelen. De publieke omroep wordt versterkt en één zender reclamevrij gemaakt. Kunstenaars mogen weer kunstenaars zijn in plaats van ondernemers.
- **Samen leven verdraagt geen gescheiden ontwikkeling.** De integratie moet snel verbeterd worden en segregatietendenzen, zoals witte en zwarte scholen en overconcentratie van migranten in bepaalde wijken, tegengegaan. Nederland geeft meer middelen voor opvang van vluchtelingen in de regio waar ze vandaan komen. Een ruimhartig asielbeleid voor politieke vluchtelingen is hoeksteen van een beschaafde samenleving.
- **Jong en oud zijn allebei even belangrijk.** Er komen staatssecretarissen voor jongeren en senioren. Het minimumloon gaat gelden vanaf 18 jaar. Pensionering met 65 jaar blijft een onaantastbaar recht. Er komen meer en betaalbare ouderenwoningen. En ouderen krijgen een kans mee te komen met de technologische ontwikkelingen.
- **De uitverkoop van de democratie moet stoppen.** Er komt een brede maatschappelijke discussie over bescherming en bevordering van de democratie. Jongeren krijgen een opleiding tot democraat. Nederland stopt met het overdragen van nog meer bevoegdheden aan de ondemocratische Europese Unie.
- **Op weg naar een eerlijkere wereld.** Wereldwijd dienen de Verenigde Naties versterkt te worden en IMF en Wereldbank gedemocratiseerd. De neoliberale globalisering blijven we afwijzen. Nederland gaat uit de NAVO, het leger wordt verkleind en vrijkomend geld gaat onder andere naar ontwikkelingssamenwerking, als blijk van internationale solidariteit.

Praat mee over het nieuwe programma tussen 20 en 28 oktober
Het verkiezingsprogramma wordt van ons allemaal. Want we moeten er allemaal mee naar de kiezers toe. Het moet ook stroken met de lokale programma's voor de raadsverkiezingen. Alle leden moeten er dus kennis van kunnen nemen. Daarom komt er de Tribune van

oktober een uitgebreide samenvatting van 'Eerste weg links'. Voor de volledige tekst kunnen de leden terecht bij de afdelingen. Alle afdelingen houden tussen 22 tot 28 oktober speciale ledenvergaderingen om het programma te bespreken. Op basis van alle commentaren wordt het voorstel zo nodig aangepast en verbeterd, waarna het congres van 19 januari het definitieve programma vaststelt.

Herindelingsverkiezingen Leidschendam 'We hebben er vertrouwen in, en dat gaan we uitstralen'

Als eerste komt de afdeling Leidschendam aan de verkiezingsbak. Op 7 november gaan de mensen in Leidschendam en Voorburg naar de stembus om het bestuur te kiezen van de nieuwe fusiegemeente die op 1 januari 2002 ontstaat. De omstandigheden zijn moeilijk, doordat 'SP-gemeente' Leidschendam (vier zetels in de raad) samengevoegd wordt met het grotere Voorburg, waar we helemaal niets hebben. Toch is een goed resultaat broodnodig, al was het maar omdat de uitslag uitgelegd zal worden als een vingervijzing voor komend verkiezingsjaar. Hoe pakken we het aan?

Campagneleider Piet de Ruiter: 'Wat wij gaan proberen te doen, is de teleurstelling over hoe de landelijke politiek zich opgesteld heeft in de annexatie-discussie om te zetten in een stem op de SP. We roepen de mensen op af te rekenen met VVD, CDA, PvdA, D66 en GroenLinks, die er verantwoordelijk voor zijn dat Leidschendam en Voorburg ondanks de fusie toch grondgebied afstaan aan Den Haag. Dat betekent vooral

dat we de mensen die uit protest thuis willen blijven, naar de stembus moeten zien te krijgen.'

Wat ga je daarvoor inzetten? 'Centraal in de campagne staat dat we in een groot deel van Leidschendam en in enkele wijken van Voorburg gaan aanbellen en de verkiezingskrant persoonlijk afgeven. Naast de krant - in twee verschillende versies - zetten we schuursponsjes in 'geef ze een veeg uit de pan - Stem SP', en verder een brief van de lijsttrekker, een laatste dagkaartje en heel veel posters. We gaan twee politiek-culturele festivals organiseren, zetten natuurlijk de brandweerauto's in, en hebben een media-planning die moet garanderen dat we elke week in de krant komen. We hebben er zin in, en vertrouwen in de afloop. Dat willen we ook uitstralen.' Een prognose? 'Het zijn herindelingsverkiezingen, en dan zijn de - bij ons inmiddels gefuseerde - lokale lijsten een grote concurrent. We hebben nu vier zetels in Leidschendam. Het zou heel goed zijn als we dat ook halen in de nieuwe gemeente. Daar gaan we voor.'